

Nemzeti vízpótlási programot sürgetett a parlamenti képviselő

Bányai Gábor, Kiskunhalas egyéni országgyűlési képviselője a Magyarország keleti megyéit érintő súlyos aszályra hívta fel a figyelmet az országgyűlés keddi ülésnapján, napirend előtti felszólalásában.

Pozsgai Ákos
akos.pozsgai@mediaworks.hu

KISKUNHALAS/BUDAPEST

Bányai Gábor egy nemzeti vízpótlási, öntözési program létrehozását szorgalmazta, és arra hívta fel a figyelmet, hogy az Alföld, a Duna-Tisza köze és a Homokhátság területe ennek hiányában alkalmatlan lesz mezőgazdasági termelésre, sivataggá változhat.

Jelenleg Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, Csongrád-Csanád, Bács-Kiskun és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye azok a területek, ahol nagyfokú és súlyos aszály alakult ki és tart már negyedik éve - emlékeztetett a képviselő, aki szerint az évről évre egyre szélsőségesebbé váló időjárás új kihívások elé állítja a magyar mezőgazdaságot.

A rendkívüli időjárást mi magunk is érezhetjük, nyaranta az extrém forróságnak, a csapadék hiánya miatti szárazságnak köszönhetően egyre hosszabbak az aszályos időszakok, végletesen lecsökkent a lehulló csapadék mennyisége. Mivel a klímaváltozást egyelőre nem vagyunk képesek megfékezni, megállítani, tény, hogy ennek a folyamatnak a végén ha nem lesz egy óriási és átfogó, a vízpótlást előtérbe helyező, nem-

zeti konszenzuson alapuló nemzeti vízpótlási és öntözési programunk, akkor a magyar Alföld legnagyobb része sivatagossá fog válni - hívta fel a figyelmet a politikus.

Hozzátette: az ország déli régiójában fekvő Duna-Tisza közti Homokhátság Közép-Európa legnagyobb, kiszáradástól veszélyeztetett területe. A Duna-Tisza közén, ahol a 20. század elején még ezernél több természetes tó volt, mára csupán a fennmaradt elnevezéseik emlékeztetnek a hajdani természetes vizeinkre.

A magasabb területeken a térség talajvízszintje az utóbbi két évben 3-5 métert vagy azt meghaladó mértékben süllyedt. A felső rétegben fúrt kutak és tavak kiszáradtak. Az elmúlt 4 évben felgyorsult a lehulló csapadék csökkenésének mértéke,

Hosszabbak az aszályos időszakok, lecsökkent a csapadék mennyisége.

miközben a vegetációs időben nőtt az átlaghőmérséklet - mondta a képviselő, aki, hogy érzékeltesse a drámai csapadékhiányt, az elmúlt négy évben kigyűjtötte minden év április 1. és november 1. között a vegetációs időben mért lehulló csapadékok mennyiségét. - 2019-ben még 435 milliméter, 2020-ban 480 milliméter, 2021-ben már csak 313 milliméter volt a lehulló csapadék, ami ebben az évben eddig összesen 165 milliméter volt Bács-Kiskun megye legcsapadékosabb térségében - fejtette ki Banyai Gábor.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy minden, az emberi fogyasztásra alkalmas növény termesztéséhez a vegetációs idejében jó időben eloszlassal

Bányai Gábor, Kiskunhalas térségének képviselője az országgyűlés keddi ülésnapján napirend előtt szólalt fel

500 milliméter csapadékra volna szükség a sikeres termeléshez. - Magyarán, ha ezen nem tudunk változtatni, nem juttatjuk a folyóinkból a magasabban fekvő területekre a vizet, akkor az ország keleti területének legnagyobb része mezőgazdasági termelésre nem, vagy csak korlátozottan lesz alkalmas - jelentette ki a képviselő, aki szerint az elmúlt ötven évben rendszeresen felmerülő probléma volt a Duna-Tisza közti Homokhátság vízpótlásának megoldása.

A rossz vízgazdálkodási tájakon a téli többletvíz rövid időn belül a mélyebb területekre folyik át, az így felhalmozódott vizeket azonban a lehető leghamarabb elveszik a

amely a nagy és kisebb folyók bevonásával, vízhozamának néhány százalékos itt tartásával, és tározókban, tavakban, csatornarendszerekben való tározásával megakadályozzák az ország Alföldjének teljes kiszáradását.

A kormány nevében Nagy István agrárminiszter vállalt a képviselő napirend előtti felszólalására.

Valóban rendkívüli az az aszálykár, ami az Alföld déli részét érinti, azonban nemcsak ez a régió, hanem Európa mezőgazdasági területeinek 46 százaléka sújtott az aszályllyal - emlékeztetett. Köszönetet mondott minden magyar gazdának és jelezte: az aszály ellenére „csűrben vannak” a magyar lakosság ellátásához szükséges gabonamennyiségek, de rossz hír, hogy exportra kevesebb jut. Hangsúlyozta: az agártárca minden lehetséges eszközzel támogatja ebben a helyzetben a gazdákat.

A termelők öntözési beruházásaihoz a Vidékfejlesztési Program keretében idáig több mint 45 milliárd forint értékben ítéltünk meg támogatást. Emellett támogatjuk az öntözési közösségek létrehozását is, ráadásul 2023 és 2027 között az eddiginél is több forrás, mintegy 70 milliárd forint jut majd az öntözési gazdálkodás fejlesztésére - fejtette ki a szaktárca vezetője.

Szöjt arról is, hogy jelentős, több tízmilliárd forintos nagyságrendben hajtottak végre infrastrukturális

beruházásokat, fejlesztették a főműveket, a harmadlagos műveket. A Belügyminisztérium koordinálásával az elmúlt években nyolc víztározó épült az országban, összesen 5 millió köbméter maximális tározási kapacitással. A 2019-22-es évben az infrastrukturális hiányok megszüntetésére irányuló munkálatok során 2177 kilométer csatornaszakaszt újítottak meg, átépítettek 314 műtárgyat és korszerűsítettek 33 szivattyútelepet, a mezőgazdasági öntözés fejlesztéséhez kapcsolódóan főcsatornákat és vízgazdálkodási rendszereket korszerűsítettek.

Van ugyanakkor olyan térség, ahová ezek még nem elegendők, ilyen a Homokhátság. A Homokhátság gerincét és a közvetlen térségét célzó vízpótlást biztosító fejlesztésekre van szükség, amelyek hét célterületre irányulnak - részletezte Nagy István, aki ide sorolta a Ráckevei-Soroksári Duna-ág vízpótlásának bővítését, a Kiskunsági főcsatorna és a Duna-völgyi-főcsatorna vízkészletének növelését, az északi és keleti regionális vízpótlást és vízvisszatartást, a kigyósi vízrendszer pótlását, a felső-bácskai vízpótló rendszert, a déli regionális vízpótlást és a középhomokhátsági szikes tavaknak a vízpótlását. A fejlesztés másik iránya: a Homokhátság peremterületeit érintve ide sorolható Mórahalom és térsége, ahol mostanra szintén teljesen kiszáradt a szikes tó.

A Homokhátság Közép-Európa legnagyobb veszélyeztetett területe.